

Передплата

на «РУСЛАНА» виносить:

в Австрії:

на цілий рік . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року . 2-50 зр. (5 кор.)
на місяць . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . 8 рублів
або 16 франків
Поодинокі число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділь і руских свят о год. 6-їй пополудні.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 9 ул. Коперника (Ліндога ч. 9.) Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсманна.

Рукониси збертає ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Наті-сланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Поражене москвофільства.

(X) Що москвофіли були і є завзятыми ворогами українсько-руської народної ідеї і все та всюди проти неї ділають навіть найпоганішими способами, про се ні один щирий Русин-народовець ані на хвилю не сумнівав ся і на се маємо безліч доказів. Була се отже велика політична помилка, що частина Русинів-народовців приложила руки до т. зв. консолідації в р. 1893, яка за шість літ наробила багато лиха серед рускої суспільности. Москвофіли не лише не відступили ані на волос від своїх протинародних змагань, але користуючись застановою боротьби проти них з боку сконсолідованих народовців підпольною роботою кирили серед рускої суспільности, підривали основи українсько-руської народної ідеї, а дуже часто (на жаль) з підмогою сконсолідованих народовців клали широкі підвалини до розросту москвофільства не лише серед освічених Русинів, але й серед руского міщанства та селянства.

Аж тоді, коли вже розпаношені москвофіли почали явно глузувати з народної ідеї, народної мови і літератури, накидати ся напасливо на виднійших людей (н. пр. напасти на проф. Грушевського і т. п.), а своїх союзників, сконсолідованих народовців, уважали своїми «холопами», тоді наново пробудило ся пригнучене почуття народне. Загал сконсолідованих народовців став напирати на своїх проводирів і они, хоч як «бажали» лишити ще собі який небудь місток до консолідації, мусіли урвати поли і втікати від своїх спільників-москвофілів.

Вправді орган народовської консолідації запевняв ще, що «проти спільного ворога» підуть разом, але москвофіли зовсім рішучо відтрутили і сей оден палець, який їм подавав орган сконсолідованих народовців. Москвофіли крім того ще [подібно як свого часу Московщина після власних слів Костомарова (див. Дві рускі народности) украли нам назву Русь] при своїли собі назву народно-руської партії, коли тимчасом они не є ніякою рускою партією, а відступниками, ренегатами руского народу.

Вороже становище москвофілів навіть супроти давних сконсолідованих союзників-народовців виявило ся вельми виразно при нагоді доповняючих виборів до краєвого сойму. В жидачівському повіті перед п'яти роками в дійсности вибраний був стрийський адвокат др. Євгеній Олесницький, однак наслідком різних штучок дістав сертифікат судовий начальник Абанкур. Однак краєвий виділ не міг предложити соймови до затвердження вибору Абанкура і дав єму зрозуміти, що наколи він сам не зрече ся мандату, виділ краєвий буде мусів поставити внесенє на уневажненє єго вибору. Се і спонукало Абанкура відречи ся свого мандату і на 4-го вересня намісництво розписало доповняючий вибір.

Москвофіли зараз задумали покористувати ся сею нагодою, щоби сей мандат приспирити своєму кандидату, відомому з москвофільських віч і зборів крикунови, о. Корнелію Сеникові. Тимчасом народовці, вважаючи сей мандат наче би своїм станом посідання, поставили первісну кандидатуру д-ра Олесницького. Окрім кертичної роботи, в якій москвофіли є славними мистцями, почала ся в москвофільським

дзвеникарстві явна агітація за о. Сеником, якого москвофіли вважали єдиним всенародним кандидатом, коли д-рови Олесницькому, при всіх комплементах для него, відмовили характеру народного кандидата, а признавали єму лише характер кандидата одної партії.

Орган покійної народовської консолідації мав тепер нелегке становище супроти давних своїх приятелів і союзників, тим більше, що др. Олесницький, бувши в тім часі за границею, зрік ся був кандидатури (мабуть не хотів сам виступати проти давних союзників). Однак народовці, а особливо селяни в повіті, мимо того піддержували єго кандидатуру і вчора вишов він витязем 55 голосами проти о. Сеника, що дістав лише 28.

В д-рі Олесницьким зискує руска репрезентация а також сойм знамениту силу, визначного бесідника і правника, чоловіка ширшої освіти і ясних та рішучих народно-руських поглядів і переконань. Задля того зовсім зрозуміла для нас та злість, яка проявляє ся у вчорашнім «Галічаніні», який підсуває своїй публіці, наче-б д-ра Олесницького «открыто или тайно» піддержували «польскіи демократи и социалдемократи», а «всѣма средствами» також «галицко-рускі радикали». Calumniare audacter се випробований спосіб «Галічаніна».

При сій нагоді мусимо одначе також ствердити помилку «Дѣла», яке свого часу голосило, що краєве правительство єднає собі москвофілів, відступаючи їм мандат жидачівський, де буде попірати о. Сеника, щоби за те москвофіли поперли вибір гр. Мечислава Пінїнського в Скалатчині. Вибір жидачівський рішучо заперечив твердженє

ВІСПА.

Оповіданє Вацлава Космака,

З чеського переклав Я. Юлев.

II.

По двох літах.

(Далі).

— А що роблять татко?

— Цілую руді. Татко усе бідні сумують.

Бою ся, що захорують, як так піде далі. Нічо їх не тішить, а коли би до нас не приходив часом пан Добрак, то ніколи й не засміяли би ся. Ми єго тепер дуже часто запрошуємо, бо небішник Карольцьо любив єго останніми часами і він умів завсїгди Карольця розвеселити.

— Цікава річ — сказав пан-отець, — що небішник Карольцьо так полюбив того молодця. Він вдав ся трохий простакуватий.

— Простакуватий? О, прошу! — упімнула ся Маня.

Пан-отець споглянув на неї проникаючим зором. — Ну, то чоловік — від сокири, — а Кароль був на свій вік дуже лагідної і поважної вдачі.

— Кароль єго дуже любив. Він говорив, що Добрак як той лїс. Нема в нїм ні зрівнаної доріжки, ні рівних хідників, ні випещених горбків, а лише гори, доли, болотнишка, ручаї, урвища та хащі, — одно на другім; але є в нїм са-

ме здоровле і житє, темні хащі і глухі байраки, тисячі різнородного цвіту та невичерпаних мелодій співу! — Такий є той Осип, говорив мій брат, і такий він таки дійсно й є! Я єго знаю! — сказала одушевлена Маня.

— Ай, ай! — сьміяв ся пан-отець, — я би не був сказав, що маю таку перлу в своїй парохії, як той пан Осип.

— Перлою не є, пан-отче, — зарум'яніла ся Маня, стямившись у своїй ревности, — але є добрий. Ось вчора знайшов в лїсі біля — спаленого — жінку, цілу побиту враз з дитиною. Є се жінка точильника Мацька. Піячиско побив її, полишив в лїсі, а сам утік. Молодець знайшов її, взяв дитину на руки, жінку за руку і завів до млина. Люди дивували ся єму, а він не встидав ся. Жінка ся лежить єще в млині.

— То красно! — сказав пан-отець. — Я єго таким не знав. Чув, що се добрий чоловік, але де-коли любить собі позволити, іменно при музиці. Але вже простім єму се, коли він такий чесний.

Маня мовчала.

— Порічок не хочеш? Піді, урви собі!

— А, у вас уже доспілі! Наші лише що червоніють, — сказала Маня, рада, що розмова звернула ся на що иньшого. — Чи ви, пан-отче, зібрали вже які рої?

— Уже пять. Вчора зібрав — Івановий, — а завтра чекаю також на одного. Матка вже кукає. Коби мені так Пан Біг дав єще на сьвятого Кирила і Методія два рої, аби мати —

Кирилові і Методієві, — ось була би для мене радість! Видиш, вже маю там два улії помацьовані народними красками. Там я би їх умістив та пестив би їх, як око в голові! — Старушкови з радости аж очи засіяли.

Маня споглянула на него з почесністю і сказала: — Отче добродію, я буду молити ся що дня вечір аж до св. Кирила, аби вам Пан Біг зробив ту радість.

— О, ти добра душенько! — сказав старушок, взяв єї за голову і погладив.

— А аби і Карольцьо також молив ся про се, то прошу вас, звольте завтра відправити за него Службу Божу. Тепер як-раз річниця єго смерті, — сказала сумно.

Сьвященик відмагав ся «брати гроші.

— Ні, любий пан-отче! То мала жертва. Ви нас учили, що за Службу Божу не маєте заплати, але дати сяку-таку жертву, до сего клонить чоловіка серце. Ми знаємо, що ви нас маєте в ласці, що ви любили нашого Карольця, та що ви завтра на него не забули бц, але й ми...

— Нехай то, дитино, нехай; ходи, подивиш ся, як живемо! Почекай, я візьму сї книжки з собою, аби в ночі не змокли.

Маня скочила і взяла книжки сама: — Сї я понесу. Але отся є тяжка! Се певно служебник!

— А так! Що за панночка услугує мені нині! Се мене тішить!

«Д'яла». Москвофільство було, є і буде антидержавним змаганем і ніяке правитель-ство австрійське, чи то краєве чи централь-не, не може єго позирати і піддержувати, отже й не могло пособляти кандидатурі москвофіла о. Сеника.

Перед рішенням.

Телеграми з Відня доносять, що вчора в полудне відбула ся коронна рада під проводом цісаря, в якій взяв участь також угорський пре-зидент міністрів Кольман Сель. Нинішня N. fr. Presse доносить, що цісар *годує ся на розв'язан-ня ради державної*, та що декрет розв'язуючий єї появить ся вже сими днями. Натомість «Frem-denblatt» каже, що цісар прийме нині або зав-тра др. Кербера на аудієнції і *рішить теперішню політичну ситуацію*. Також і «Pester Lloyd» за-міщає статтю, в якій констатує, що навряд до-несення чеських дневників, молодоческий, вико-нуючий комітет ухвалив невеликою більшістю голосів вести далше обструкцію і задля того заповіджена на осінь *сесія державної ради не відбуде ся*.

Сї найновіші вїсти не полишають вже жадного сумніву, що правитель-ство рішить ся за розв'язанем державної ради. Та ледви чи воно є в можності зробити що иншого. Скликати раду державну лише на те, щоби там знов та-рабанили накривками пултів, та щоби на тїм місци, де право має творитись, управлявано систематично помітуване ним та кривлене пра-ва — до сего не схочуть допустити ті, що сто-ять при кермі правитель-ства. Так отже не ли-шає ся дійсно жадне инше средство, коли не можна було виробити гваранції, що обструкція не поверне до парламенту.

Сумною обставиною, якої кождий мусить встидати ся, є сей факт, що властиво ніхто ро-зумний не бажає сеї обструкції і кождий га-нить єї як нерозумне средство, що не прова-дить до жадної ціли, всякий признає шкідли-вість обструкції для держави, коли лише сам говорить, осібняком. Так розумно говорять ні-мецькі послы, так само і чеські. Але коли лишень стануть перед чесними виборцями, або перед яким небудь «світлим збором» — кождий з них м'якне перед тероризмом радикального по-вінїзму, а недостаток власного одушевлення для справи, яку заступає, стараєсь покрити тим ви-сокопарнішими і ексцентричнішими фразами.

Остаточно не можна сказати, що се є хибно оглядати ся на волю виборців. На се-ж послы і вибрані, щоби заступали їх волю і потреби. Але чи їх дійсні потреби сходять ся у всім з їх волею, накиненою їм часто лжепророками і де-магогами? Правдиві патріоти повинні мати се на оці і після сего зачеркнути собі границі, до яких можуть потурати примусови так званої «волі загалу» на кошти власного переконання і совісті.

Однак панове послы, оглядають ся більше на задні колеса, як на дшпель, куди він заїде. Коби лише виборці були певні, то послы вже і не журять ся, куди єї виборці похвають їх по-літичний віз. З таким легким серцем дивлять ся в теперішній хвили послы обох противних таборів на розвиваєчу ся ситуацію. І так пише якийсь чеський посол до Information:

«Др. Кербер не може висвідчити Молодо-чехам більшої прислуги, як грозючи їм розв'язан-нем державної ради, коли они не заявлять, що відступають зовсім від обструкції. Сим він по-ставив їх у як найкориснішу позицію супро-ти їх виборців. Они підуть тепер до виборчої борби як оборонці та борці за честь народну та повернуть знов до парламенту з захоотою та повномочием виборців до найскрайнішого і най-енергічнійшого опору против міністерства др. Кербера. Коли при униканю розв'язання державної ради примиренє чеського народа навіть з міні-стерством др. Кербера було ще завсїгда можли-вим, то після нових виборів стане оно неможли-востію. Міністерство др. Кербера найде в новій палаті далеко завзятійший опір зі сторони че-ських послів як тепер і буде мусіло уступити перед ним».

Вибори до Соїму.

Вчора відбули ся доповняючі вибори на краєвий соїм з двох сільських округів, жида-чівського і скалатського та 10-ти мі-ських округів після нової, виборчої ордина-ції. В міській окрузі Сянок-Кросно зарядже-но новий вибір, бо ні один з кандидатів не одержав абсолютної більшости голосів. В прочих округах вибір випав з таким вислідом:

В жидачівській окрузі вибраний послом др. Е. Олесницький 55 голосами проти мо-сквофільського кандидата о. К. Сеника.

В скалатській окрузі Мечислав гр. Пінїньський 171 голосами против радикала д-ра Даниловича, який одержав 18 голосів (2 розстрілені).

З міських округів:

В окрузі Горлиці-Ясло вибрано послом З. Яворського 349 голосами на 617 голосую-чих; в окрузі Подгуже-Величка вибрано Фр. Марієвського 461 голосами на 470 голо-суючих; в окрузі Бережани-Золочів ви-брано д-ра Стан. Шеця 596 голосами на 891 голосуючих; в окрузі Бохня-Вадовиці ви-брано Ферд. Майса 573 голосами на 784 голо-суючих; вкінці з округу Сянок-Кросно від-дано на д-ра Івана Югендфрайнда 346, д-ра Антона Гольдгамера 205, Івана Ліпінського 197, і д-ра Небенця 53 голосів — отже наступить новий вибір.

Allegro-andante.

Виступленє Росії в китайській справі вия-сняє ся тепер чим раз більше. Не було оно не-сподіванкою в міродатних кругах заграничної політики. Ріжниця, яка вже з самого початку існувала між поглядами держав на китайську справу, виявила ся перед широким загальом до-перва в хвилі видання російського комунікату. Але почини до сего дисонансу існували вже від давна. Бо коли німецький цісар відразу за-чав allegro давати такт до воєнного маршу на Китай, то білий цар з повагою andante присту-пив до воєнної акції.

Доперва тепер стало відомо, що Росія на-віть не хотіла брати уділу в занятю Пекіна. Ге-нералови Ленїєвичови взагалі не припала до-вподоби скорість, з якою начальники союзних військ згодили ся машерувати на Пекін. Цілий сей марш був також стратегічно з ґрунту фаль-шивий, бо не обдуманий, не забезпечений і то-му дуже ризиковний. Лише апатія Китайців у-ратувала союзні війська від великого нещастя, бо колиб Китайці були приступили до офензивы підчас сего дивоглядного маршу, могли-б були легко віднести побіду над експедицією.

З петербурських жерел доносять, що но-вий міністер заграничних справ, гр. Лямбдорф дав був ген. Ленїєвичови виразні інструкції в сїм напрямі, щоби посунув ся з російським вій-ском аж під брами Пекіна, і не входячи до міста разом з другими комендантами союзних військ, розпочав пертракції з китайським правитель-ством що-до видання послів. При тїм поручив гр. Лямбдорф ген. Ленїєвичови, щоби старав ся перешкодити утечі цісареві з Пекіну. Тимчасом російські війська не застали вже в Пекіні не ли-ше цісареві і цісаря, ані жадного уповномоче-ного ними заступника китайського правительства, але навіть майже жадного опору зі сторони Ки-тайців. Тому то російські війська увійшли в му-ри міста.

Генерал Ленїєвич доносить телеграфічно до Петербурга, що він перешукав цілий цісар-ський парк в Пекіні і нігде не найшов ані Боксе-рів ані китайських вояків. Всі втікли до одного і винесли ся з околиці Пекіна. Всюди спокійно. Роботи коло направи залізниць між Тієнцзіном а Пекіном провадять ся без перерви з потрі-бним успіхом.

Отже справді, коли так стоять річч — со-юзним державам не випадає нічо, як поробити кроки для мирних переговорів з китайським пра-вительством. Дальше ширенє смерти та пожог на широкій, китайській землі не має ціли та не має і жадного оправданя, поволи зачинає се пе-реконанє дозрівати навіть в прихильних забор-чим плянам кругах. І так з Риму доносить Tribuna, що тягом відбуває ся виміна гадок між державами, інтересованими в Китаю. Держави зажадали від своїх представителів в Пекіні опі-нії що-до вицофання військ зі столиці Китаю та

Маня віддула спідну губу і положила кни-жки на стіл.

— Панночки не usługують!

— То поможи мені занести, Маню!

Маня засміяла ся весело, взяла книжки під паху і пішла передом.

Пан-отець ішов за нею спровола і шептав: — Єще часами є дитиною; добра! Бог най те-бе має в Своїй опіці!

2.

Як я вам уже сказав, Свободу, посесора Червоного двора, поважали і любили всіюди, так селяне, як і пани. Передовсім запобігали коло него молодші пани. Коли було приїде до Бу-длина на торг — туди їде ся через Чежин до цісарки, а цісаркою ще дві години до Знойму — то пани все витають єго в заїзднім домі грім-ким окликом: Ах, пан Свобода! Добрий день! Які ми раді. Як живе ся? — А коли приїде до канцелярії, то молоді писарі бігають коло него, як Бог зна коло якої особи, та сядовлять на крісло припрошуючи: Просимо, будьте ла-скаві усїсти. А приїдете в неділю на забаву? Но мусите! На кождий випадок! — Зустріне де єго кравець, кланяє ся аж до землі: Моє пова-жанє, моє поважанє! Прошу, позвольте табак! Що робить пані добродійка? Що паннунця? Чи

задоволена новою сукнею? А так, певно! Для неї шити, се для мене утіха! Тіло, як одна мар-мурова статуя! — А як ішов поуз яток, кричав до него різник Мумля: Пане Свободо! Що, не чуєте? А ходіть-но на слово! Коли мати-мете у себе гості? Маю телятину як золото! Що ро-бить ваша панночка? Коли будете єї сватати? Не маєте вола на продаж?

І таке повторяло ся по цілім місті. Причи-ною сего була Маня, чи, як єї в місті називали: «Панна Марі». Було і в місті досить гарних пан-ночок, але Маня передовала їм своєю красою, як рожа иншому цвітю, а відтак мала она ще велике віно, що рішає в нинішних практичних часах. Чоловік любить, як єму хто лестить; лю-бив се й Свобода. В часі торгу чув ся завсїгда щасливий. Просиджував з другими при пиві і балакав нераз аж до вечера. Передовсім запр-язнив ся з ним пан Чуба, завідатель дібр, не-жонатий чоловік, та місцевий пан ад'юнкт Вірфль, також нежонатий. Сі з ним просиджу-вали та балакали. Чуба говорив м'яко, ніжно, а Вірфль, як личить урядникови, повагом і гор-до. Кожний мав у сїм свою причину. Чуба, ве-селий, легкий пташок, мав довгі вуха. Речи-вець сплати векслів зближав ся, жида впоми-нали ся, а він, хоча з того вимотати ся, му-сїв шукати собі багатої жінки. Правда, він знав

і про инші пани, але Маня була єму найви-гіднішою тим, що міг по Свободі обняти двір і так стати ся самостійним.

Пан ад'юнкт Вірфль був уже старший чо-ловік, більше як сороклітний; в такім віці пе-редовсім шукать собі молодих жінок. Від крім сего шукав і посагу. Платня ад'юнкта невелич-ка, тож коли хоче єго пані уходити дійсно за «паню», мусить се робити за свої гроші. Вірфль мав досить ласє око на Маню. Оба лаштували ся до бою, аби вибороти собі жіночку та єї зо-лоте руно. Оба они будучи також бачними і остоорожними боївниками, хотіли найперш роз-глянути ся по боевищи, тим то й дружили ся з паном Свободою та все казали подавати скле-пареві фляшку найліпшого вина. Свобода, коли був під охотою, або як говорили, коли мав «пе-ро за ухом», чванив ся своїм майном, числив, кільки має доходу, балакав про високі обліга-ції, аж оба «молоді» слинку проковтували. Тільки з єго балачки догупали ся, що Маня ще не має судженого і що кождому вільно по-лицарски убігати ся о єї руку. Се і рішили оба зробити. Що-до Чуби, то єму й на гадку не приходило, аби ад'юнкт хотів на старі літа па-рубочити, а ад'юнкт, хоча яко правник знав, що можливість забігів Чуби не є виключена, — так собі міркував: Коли би мені таки той не-

висказання своєї гадки, яка в такому разі витворила би ся мілітарна ситуація.

НОВИНИ.

— **Календар.** В четвер: гр.-кат. Евтиха; рим.-кат. Захарії. — В п'ятницю: гр.-кат. Вартоломея; рим.-кат. Регіни.

— **Родимці!** Присилайте фанти для дяківської лотерії! Купуйте лоси! Фанти належить посилати до канцелярії дяківської лотерії, Львів Коперника ч. 36 на руки Впр. О. М. Яцковского; гроші до дирекції «Народної Торговлі», Львів, Ринок 36. — *Комітет.*

— **Іменования і перенесення.** Міністер справедливости іменував судовими ад'юнктами: адвокатських кандидатів Олекс. Федоровича для Краківця і Каз. Мат. Войну для Делятина, а нотаріальних кандидатів Антона Клима для Любачова і Корнелія Мандзія для Чорткова; даліше переніс судових ад'юнктів: В. Васильовського з Кімполонга до Сторожниці, І. А. Гаймана з Балигорода до Львова, Евст. Дудровича з Березова до Скольного, В. М. Вжесньовського з Борщова до Львова, Йос. Дрималика з Березова до Стрия, В. Міллера зі Скольного до Львова, Ол. Брукмана з Войнилова до Буковська, Марц. Квасневського з Гусятина до Дрогобича, Ів. Масляка з Буковська до Обертину, Антона Захара з Садагури до Серету, Стан. Бялого з Вишнівчика до Башова, Г. Райнінгера зі Станіславів до Садагури, др. І. Рутковского з Мостиска до Устрик, К. Франковского з Краківця до Мостиска, Ом. Гузара з Чорткова до Бірчи, Мартина Каліщака зі Скалату до Рогатина, Волод. Йойко з Бурштина до Дрогобича, К. Кпановського з Немирова до Скольного, др. Р. Ковшевича зі Солотвини до Мостиска, І. Аврама з Гурагумори до Радовець, Г. Гольдштайна з Путілі до Гурагумори, А. Віцентовича з Селетина до Вижиці, Й. Паара з Любачова до Яворова.

Міністер надав ад'юнктові повіт. суду в Буску Ж. Ганови посаду суд. ад'юнкта без означеного місця побуту — і надав системізовани посади ад'юнктів ад'юнктам в окрузі висшого суду краєвого у Львові: Василеві Щербатюкові в Калуші, К. Свежавському в Рогатині і І. Йос. Завістовському в Ходорові.

Міністер справедливости перевів нотаря Ів. Погонювського з Гвіздця до Ходорова і іменував нотарями кандидатів нотаріальних: Евг. Павловича для Гвіздця і Ст. Токарьського для Глини.

— **Вісти з товариства «Просвіта».** В місяцях липня і серпня введено подання до намісництва о заснування нових читалень «Просвіти» в отсих 15 громадах: 1) в повіті Добромиль: Нанова; 2) пов. Долина: Рожитів; 3) пов. Камінка-Струмилева: Ліско, Нивиді; 4) пов. Мостиска: Судова-Вишня, Тамановичі; 5) пов. Підгайці: Середне; 6) пов. Перемишль: Корманічі; 7) пов. Рава-руска: Ульгівок; 8) пов. Рудки: Болосівдільна; 9) пов. Стрий: Стинава-нижня; 10) пов. Тереховля: Довге; 11) пов. Товмач: Тисмениця (Чит. міска); 12) пов. Золочів: Білокерниць, Несторівці. Від нового року повстало нових читалень «Просвіти» (заложених або закладаючих ся до намісництва зголошених) 77. Всіх читалень «Просвіти» є тепер 895. Найбільше читалень «Просвіти» (понад 30) є в повітах: Перемишль 46, Рогатин 40, Стрий 39, Борщів і Золочів по 36, Львів і Тернопіль по 31. Найменше читалень «Просвіти» (понизше 10) є в повітах: Ліско і Сянок по 3, Добромиль і Цішанів

потріб лів в капусту, ба навіть, коли би дівчині і голову закрутив — як прийду я, чоловік прецінь поважаний і статочний, як отворю батькові-матері очі, то таки дістану молоду жіночку. — Затер руки, погладив волосся на голові та взяв шклянку: «Пане Свободо! Час не стоїть! Вже сема година і пора мені йти на прохід.

— Засиділи ся ми, чесний пане! Але прошу вас, звольте коли до мене загостити.

Ад'юнкт вклонив ся.

— А ви, пане Чубо, — не гордуйте, приїжджайте також; але не баріте ся!

— Приїду, дуже радо приїду. На здоров'я!

Чуба був усім, лише не привітним Чехом, але знаючи, що Свобода богач, хотів єму підлестити ся, зміняв свою вдачу і солодчав перед ним.

— На здоров'я! — гукнув Свобода радісно. — Се є гарно з вашого боку, пане Чубо, що ви не встидаєте ся свого походження. Най жид держава і народ! — Підніс шклянку бажаючи, аби з ним чокнули ся. Чуба чокнув ся, аж шкло бренькнуло, ад'юнкт відкашлянув, з далека приложив свою шклянку і мовчки вмочив уста.

(Далі буде.)

по 6, Самбір 7, Снятин, Косів і Турка по 8. Найбільше нових читалень «Просвіти» заложено в сім році в повітах: Підгайці і Рудки по 5, Гусятин, Тернопіль, Товмач, Камінка і Золочів по 4.

Нових членів вступило до «Просвіти» в місяцях липня і серпня 79, а від нового року 961. В тім самім часі 1899 року вступило нових членів 628, 1898 року 944, 1897 року 1016, 1896 року 586. Всіх членів вступило до «Просвіти» від її завязання по кінець серпня с. р. 13.007.

— **Фреквенція в руских школах.** До рускої (академічної) гімназії у Львові вписало ся, включно до дня 3. вересня с. р., 566 учеників, а то: до I-ої класи 122, до II-ої 82, до III-ої 75, до IV-ої 63, до V-ої 67, до VI-ої 59, до VII-ої 52, до VIII-ої 46. Класи I—VI будуть поділені, отже гімназія буде мати 14 клас, с. є. 8 класів головних і 6 паралельок. З професорів сеї гімназії убуло в новім шкільнім році двох, а іменню проф. Юліан Романчук пішов на емеритур, вислуживши зверх 36 літ, а проф. др. Омелян Калитовський іде на управителя руских класів гімназіальних до Тернополя.

До народної школи Маркіяна Шашкевича у Львові вписало ся також включно до 3. вересня с. р. 162 учеників і учениць. Є то, як євісно, 3-класова мішана школа.

— **До рускої бурси в Новім-Санчи** прийняті на сей рік 42 ученики, а іменню: 19 з народних шкіл а 23 з гімназій. З народної школи прийняті: з II-ої класи 1 (даром), з III-ої класи 5 (межи ними 1 даром), з VI-ої класи 12 (межи ними 2 даром), з II-ої кл. виділової школи 1. З гімназій прийняті: з I-ої кл. 14, з II-ої кл. 2, з III-ої кл. 6, з IV-ої кл. 1 (з Америки). Виділ бурси, щоби дати собі раду з так великим числом, утворив два відділи: в однім с. є. у властивій бурсі є 26 бурсаків, а в другім 16; сі другі суть віддані на станцію, а виділ платить за них по 16 К., але сам провадить над ними надзір.

— **Садівнича вистава у Львові.** Товариство заводових огорожників у Львові порозуміло ся з таким самим товариством в Тарнові і ухвалило, що садівнича вистава відбуде ся у Львові в днях 5, 6, 7 і 8. жовтня, а в виду того речення до зголущовань продовжає ся до 15. вересня. Доси вплинуло кількадесят зголошень до участі в виставі.

— **В школі музики К. Мікулього,** Хорущина ч. 12. (філія на Кастелівці ч. 14.) можна цілий рік записувати ся на курси: фортеп'яновий, скриповий, віолончельовий, на науку сольового співу і теорії.

— **Загальну прогульку до Яремча** устроює «Галицьке товариство залізничних урядників у Львові» в суботу для 8. с. м. а в случаю непогоди дня 9. с. м. Карта переїзду залізницею там і з поворотом коштує 2 К. Відїзд зі Львова в суботу о 6. год. рано, а виїзд з Яремча о 8½ год. вечером.

— **З Черновець.** До першої класи т. зв. рускої низшої гімназії записало ся сего року аж 85 учеників (торік зголосило ся було лише 56). В виду такого числа мусять бути в I. кл. два відділи.

— **Розбій в міській огороді.** В т. зв. «вулицькій» огороді напали онодіншого вечера о годині 9¼, два драби на машиністого з політехніки, вертаючого додів. Один з них заскочив єму дорогу і спитав, котра година; а коли машиніст спавив ся, драб видер єму годинник з ланцюжком і утік разом з своїм товаришем. Гарне безпеченство у Львові!

— **Крадіж в суді.** В Долині якийсь злочинець вирвав в нощі з дня 28. на 29. серпня с. р. вікно в партері судового будинку і діставши ся до середини, забрав залізну касу, виніс єї до будуючої ся напроти церкви, там єї розбив і забрав готівкою 1752 корон, золотий годинник з ланцюжком і значки стемплеві вартости 43 корон. Цінні папери і щадничі книжочки лишив злодій в касі.

— **В Римі** знаходять ся тепер 210 монастирів і домів для євїтського духовенства, 187 женьських монастирів, 74 релігійних товариств, 50 папських урядів «uffici», 182 заведення, заснованих і ведених духовенством, 100 католических союзів, комітетів, братств і т. и., остаючих під протекторатом кардиналів.

— **Несподівана стріча.** Судії всеєвїтної вистави в Парижі признали велику нагороду I. класи за найлучше уряджене шкіль і публичного виховання льондонському комітету шкільному, а такої самої нагороди удостоїла ся республіка африканська в Трансвалю. Здає ся, що не сподівали ся оба теперішні противники стрітати ся з собою на тім полі, а — що більше — бути зрівнаними на полі культури. Для Боєрів велика се слава, — для Англичан політично-моральний погром. Бож прецінь голосили они всюди, що ведуть війну з Трансвалем лише для уведения там культури і просвіти; а тут осуд на всеєвїтнім конкурсі шкільнім каже, що Боєри не потребують побирати наук від Англичан, з котрими стоять на рівні що-до взірцевого урядженого шкільництва.

— **Американська правда.** Замість історичного «морського вука», якім «Quelp Heralд» постійно кормив доси своїх читачів, приносить ся часопис з за океану нову «правдиву» вість: Перед кільканадцятьма роками якийсь фармер недалеко Кельп в Онтарію забув в стайні камізольку, в якій містив ся золотий годинник. До камізольки дібрало ся молоде теля і з'їло годинник разом з підшивкою. Аж ось перед кількома тижнями нещасте стрітило корову, що виросла з того теляти. Єї добито, а в єї легких, на велике диво, найдено золотий годинник. Годинник, котрий накручував ся автоматично, був цілком неушкоджений, йшов дуже точно і годив ся на мінуту з дійсним часом.

— **Париска мода.** Що нового в жіночім строю принесе осінь, доси ще не знати. До тепер стрічає ся спідниці гладкі з контразакладкою з заду, часом для відміни уложеною і даліше прямовісно. Рукав сукні сягає до ліктя, а єго доповняють зарукавки, пуфи і коронки. Закінчене рукава становлять шовкові матерії гладкі або в десені, часом коронка, мушліни, тіюль, ілюзій. Пуфи опадають на руку, зіпняті коло долоні досить широким паском. Взагалі зверхній жіночий стрій має бути як найпростіший. Вся вибагливість моди концентрує ся в білизні. Білизна дійшла до нечуваної витворности. Гармонія єї красок і крою має бути в цілм значіно принадною. Тонкі, прозорі батисти заступлено полотною і мадаполянкою. Сорочки короткі, в долні викровні в зуби, обшиті дрібно плісовими волянтиками або валясенкою. Шнурівка або вставлений крчок, широко заходячий на груди, перетинають буфочки, вставки, коронки, кожний ажур підсиленний стяжкою. Часто коронку викинену в формі берри з тоненької, паутинної тканинки стягає стяжка, відповідно перетягнена, котра кінчить ся кокардками на раменах. До сего мусить бути «проче» відповідно коротке і сягає ледви по коліна. Приокраса мусить бути та сама; краска, перетягнені стяжки як при сорочці. Паньчоха тонка, заходить високо ноза коліно і кінчить ся під тим «прочим». Підвязки тої самої краски, що при сорочці. Шнурівку мусить ся достроїти відповідно до форми тіла; краска єї має бути така сама як всіх стяжок, отже рожева, синя або жовта. На сей гарнітур закидає ся шовкову спідничку такої самої краски, що попередне. Під сю пору спіднички кроїть ся в дрібні клинці, верх прикрашений коронкою або коронковими інкрустациями; дрібні волянтики, витинані в зубки з тої самої матерії, пришиває ся зі споду, щоби удержали цілість в відповідній тугости.

— **Для техніків.** Матуристи, що мають намір вписатись на політехніку, одержать всякі інформації в товаристві «Основа», ул. Льва Сапїги ч. 19. (vis-à-vis політехніки).

Телеграми.

Відень, 5. вересня. На вчорашній раді коронній під проводом цісаря взяли участь міністри: Голуховський, Каляй, Кербер, Сель.

Прага, 5. вересня. Narodni Listy заявляють, що розв'язане державної ради стає тепер правдоподібним.

Гласгов, 5. вересня. Тутешна санітарна власть доносить, що в шпитали находить ся тепер 13 осіб занепавших на чуму, а 105 осіб піддано лікарській обсервації.

Гага, 5. вересня. Вчора зложено в міністерстві заграничних справ ратифікацію підписаних трактатів миротворної конференції. Є се закінченням праць конференції.

Одесса, 4. вересня. Висилку до Китаю згромаджених в Одесі полків другої бригади стрільців, артилерійської дивізії і других помічних військ здержано аж до нового розказу.

Рим, 5. вересня. Італійський корабель «Везувіо» прибув до Китаю такий ушкоджений, що не може стати ужитим до воєнних цілей і поверне назад додів.

Берлін, 5. вересня. Панцирні кораблі «Фридрих Вільгельм», «Бранденбург» і «Вайсбург» та скороход «Геля» прибули до Вусунг. Панцирний корабель «Wörth» відпливає нині до Амоа.

Берлін, 5. вересня. Другий адмірал німецької ескадри скороходів доносить з Таку під вчорашню датою, що там прибула перша команда німецької експедиції до Китаю.

Пошукую панни Русинки до помочи в заряді домом.

Близші інформації листовно.

А. Партица, — Торговиця — п. Отпівя.

Розклад поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го мая 1900.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейського).

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова		
посп.	особ.			посп.	особ.			
приходить о годині				відходить о годині				
1-35	6:10	з Кракова, Берліна, Варшави, Відня		1-53	6:25	до Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава		
	6:20	з Чернівців (Іцкан, Галацу), Станиславова		2-08	6:30	до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний		
	6:46	з Брухович, щод. від 13. мая до 16. вер. вк			6:43	дв. Підзамче		
	7:45	з Янова			6:35	до Станиславова, Підвисокого, Потутор		
	7:40	з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче		8-30	8:40	до Кракова (Відня, Варшави), Стружа		
	8:00	на дв. головний		2-55	9:07	до Скольного, до Лавочного (1. лип. до 15. вер.)		
	8:05	з Лавочного (Пешту) Калуща, Стрия			9:15	до Янова		
	8:15	з Сокаля, Рави рускої			9:25	до Підволочиск, Бродів, Гусятин дв. Підз.		
	8:50	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.			9:42	дв. гол.		
	11:45	з Ядослава і Любачова		2-55	9:55	до Чернівців, Станиславова		
2-20	11:55	зі Станиславова (Кересмезе, Потутор)			10:20	до Сокаля, Белзця, Рави рускої і Любачова		
	12:55	з Янова			1:25	до Янова від 1. мая до 15. вересня в не- дїлі і свята		
	1:15	зі Скольного, Стрия, а з Лавочного від 1. черв. до 15. вер.			2:15	до Брухович від 13. мая до 15. вересня в недїлі і свята		
	3:14	з Брухович (13. мая до 16. вер. в нед. і св.)			3:05	до Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.		
	5:17	з Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.			3:15	до Янова щоденно від 13. мая до 16. вер.		
	5:40	на дв. голов.			3:26	до Брухович щод. від 1. мая до 16. вер.		
	5:45	з Кракова			3:30	до Рашева, Хирова, Любачова		
	5:55	з Чернівців, Іцкан		Ніч				
	6:00	з Сокаля, Белзця і Любачова						
Ніч				Ніч				
8-40	7:24	з Брухович (13. мая до 16. вер. в нед. і св.)			6:10	до Станиславова		
	8:28	з Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і св.)			6:13	до Янова від 1. мая до 15. вер. т. в дні 6. а від 16. вер. до 30. марта 1901 щоденно		
	8:50	з Брухович від 13. мая до 16. вересня щод.		12-40	6:30	до Кракова (Відня, Берліна, Варшави)		
	9:23	з Янова щоденно від 1. мая до 15. вер.			6:50	до Лавочного (Мункача, Пешту) Калуща		
					7:10	до Тернополя дворець головний		
					7:33	дворець Підзамче		
					7:25	до Сокаля і Рави рускої		
					7:48	до Брухович (13. мая до 16. в р. в нед. і св.)		
					9:12	до Янова від 1. мая до 15. вересня		
					2-51	10:40	до Чернівців і Іцкан	
12-20	10:00	з Кракова (Відня, Берліна), Ясла, Розвадова			10:50	до Кракова, Відня, Варшави		
	10:15	з Чернівців, Букарешту, Гусятин, Потутор			11:00	до Підволочиск, Бродів дв. голов. й		
	10:15	з Лавочного (Пешту) Хирова			11:25	дв. Підз.		
	10:12	з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.			4:15	до Кракова, Відня, Берліна, Самбора		
	10:30	на дв. голов.			4:45	до Брухович від 13. мая до 17. вер. щод.		
	12:05	зі Стрия, зі Скольного від 1. мая до 30. вер.						
	3:12	з Підволочиск на дворець Підзамче						
	3:35	на дворець головний						

ЗАМІТКА: Пога нічка числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано.

Час середно-європейський різнять ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейського = 12 год. 36 мін. часу львівського. — Бюро інформаційне ц. к. залізниць держ. (Львів, ул. Красіцких ч. 5) уділяє пояснень в справах залізничних, продає білети всякого рода і розклади їзди.

Ц. к. упр. гал. акц.

Банк Гіпотечний

Відділ депозитовий

приймає вклади і виплачує завдатки на рахунок біжучий, приймає до перекладу папери вартісні і дає на них завдатки.

Крім того впроваджено подібно як в інституціях заграничних т. зв.

Депозити сховкові (Safe Deposits)

За оплатою 25 до 35 кр. а. в. річно, депозитар дістає в сталевій касі панцирній сховок до виключного ужитку і під власним ключем, де безпечно і дискретно перекладувати може своє майно або важні документи.

Під тим виглядом поробив Банк гіпотечний як найдодатливішій зарядження. Приписи дотично того рода депозитів одержати можна безплатно у відділі депозитовім.

— РІК ЗАСНОВАННЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечень

„ДНІСТЕРЪ“

перше і одинокє руске Товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству і всім вірним Впреосв. Митроп. і Преосв. Еп. **Ординариатам** всіх **трех** епархій, обезпечає будинки, урядженє домашнє, скот, господарські зваради, збіжє в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках **против шкід огневих.**

Стан фондів гваранційних з днем 31-го грудня 1899 виносить:

Фонд резервовий	245.814	кор.	52	сот.	486.145 92 сот.
Резерва премій	148.480	„	—	„	
„ спеціальна	1.684	„	80	„	
Фонд основний	72.000	„	—	„	
„ емеритальний	18.166	„	60	„	

Тарифи «Дністра» дуже умірковані, услівя обезпечень корисні, а шкоди ліквідують ся безпробовочно. До кінця 1899 року виносили виплачені **шкоди** 1,669,565 кор. 38 сот. Поліси «Дністра» приймає Банк краєвий і Каса ощадности у Львові, Коломиї, Самборі, Долині, Святині, Городенці, Тереховлі і Заліщиках при **позичках** гіпотечних.

На житє можна обезпечитись через «Дністеръ» в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає найкорисніші услівя, представляє своїми фондами найбільшу гваранцію і видає поліси і квїти в рускім язичі. **Зголошеня** о уділенє агенцій в окрестностях, де нема близько агентів «Дністра», приймає ся.

«Дністеръ» виплатив агентам по конець 1899 р. провізії 216.714 корон.

Львів, ринок ч. 10. (дім «Просьвіти».)

Товариство взаїмного кредиту „ДНІСТЕРЪ“

стоваришенє з обмеженою порукою, Львів, ринок ч. 10
(дім «Просьвіти».)

уділяє позички за оплатою 5½ % і 1% додатку на кошта адміністраційні, властителям ґрунтів і господарств до 500 корон за порукою двох відповідних ручителів або за інтабуляцією, над 500 корон тільки за інтабуляцією на першій місци, до сплати в ратах на 3 до 10 літ. Св'ященники, не посідаючі реальностей, мусять крім поруки двох ручителів предложити еще полісу житєву; обезпечитись можна через «Дністеръ» в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові після всяких можливих комбінацій.

Згаданє Товариство приймає вкладки до опроцентованя від членів і третих осіб по 4%.

— Уділ членський виносить 50 кор., вписове 2 кор. —

Членом бути і позичку дістати може тільки член обезпечений в «Дністрѣ».

Інформації уділяє Дирекція листовно або агенти Товариства взаїмних обезпечень «Дністеръ».

Артистичне заведење ритовниче малярства шильдів. відливаня, таблиць, виріб печаток кавчукових і великий вибір кавчукових друкарень

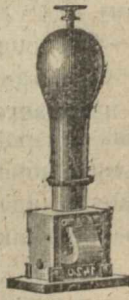
Генрик Шапіра

Львів, ул. Коперника ч. 3 (побіч антики Вп. Миколаша).

Виконує дуже красно всілякі роботи, а іменно: печатки кавчукові і металеві для громад і урядів парохіальних. Шильди мальовані на шклі, дереві, блясі та полотні. Всілякі лякерования, позолочуваня хрестів. Таблиці і шильди лянї з ріжних металів, таблиці нагробні і назви улиць, числа на доми.

Гравури на металю та дорогих камініях, печатки, штанди, відзнаки, букви, монограми, герби і ґузики до упряжи та ліберії. Марки печаткові, бляшки шпунт. для броварів. Нумератори і стемплі на датум. Обцяги до пльомб, шаблонів. Краска до печаток та хемічна краска до білизни.

Цінники даром і франко.

Всілякі
КУПОНИ
вильсовані
цінні папери
виплачує без потрученя
провізії або коїтів
Контора виміни
ц. к. упр. гал. акц.
БАНКУ
Гіпотечного.